

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Lazari Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Maria,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lazari Ecaterina împotriva lui Aurel Popovschi, intervenient accesoriu Primăria com. Ciutești r-nul Nisporeni cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate asupra bunului imobil,

împotriva deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ecaterina Lazari, reprezentată de avocata Maria Malanciuc și menținută hotărârea din 04 octombrie 2022 a Judecătoria Ungheni, sediul Central

*(Dosarul nr. 2ra-978/23
NR.PIGD 2-22065762-01-2ra-14072023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (*în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 01 septembrie 2023)*). Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud: V. Șchiopu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, V. Mihaila, A. Braga)

23 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Lazari Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Maria, Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 mai 2022, Lazari Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Aurel Popovschi, intervenient accesoriu Primăria com. Ciutești r-nul Nisporeni cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.

2. În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că bunul imobil, compus din casa de locuit și terenul aferent, ce îi aparține cu drept de proprietate privată, amplasat în XXXXX, se învecinează cu proprietatea privată a pârâtului Popovschi Aurel.

3. A specificat că între gospodării până la 25 august 2020 a fost instalat un gard din plasă metalică, care practic nu crea incomodități la folosirea terenului aferent casei sale de locuit. Gardul de metal a fost instalat de către mama ei și dânsa cu mult timp înainte până a deveni Popovschi Aurel proprietar al gospodăriei vecine.

4. La 25 august 2020, Popovschi Aurel a demolat gardul vechi, fără acordul său, instalând în schimbul acestuia un gard din foi de ardezie, care desparte terenurile învecinate pe o distanță de 40 de metri. Gardul fiind instalat chiar pe lotul de pământ fără a se lăsa interval, prin ce a încălcat dreptul de vecinătate, în special, foile de ardezie țin umbră aproximativ pe perimetrul 2-3 metri de-a lungul gardului, împiedică pătrunderea luminii solare, precum și pe acest segment nu cresc culturile semănate.

5. Din cauza că pârâtul la instalarea gardului în litigiu nu a lăsat interval la sol, apa de ploaie se acumulează și se scurge în pământ în direcția terenului său, deoarece este o pantă, afectându-i în așa mod construcțiile de pe teren.

6. Pe lângă acestea, Popovschi Aurel a construit un gard în stradă, ocupând o porțiune de drum, din care motive mașina specială de la Apă Canal nu are acces la hazna pentru a evacua apele reziduale acumulate în aceasta.

7. Mai mult ca atât, în perioada de vară Popovschi Aurel folosește abundant apa pentru irigarea trenului său, fapt ce duce la scurgerea apelor pe

terenul învecinat ce îi aparține. Apele reziduale la fel se scurg în haznaua ce îi aparține, întrucât țevile din casa de locuit a lui Popovschi Aurel sunt direcționate direct spre haznaua de acumulare a apelor reziduale amplasată în gospodăria sa.

8. Din acest motiv în repetate rânduri s-a adresat verbal și în scris lui Popovschi Aurel pentru a soluționa litigiul pe cale amiabilă, însă nu s-a soldat cu succes.

9. La fel, s-a adresat cu plângeri Primăriei sat. Ciutești r-nul Ungheni, Procuraturii Nisporeni, însă din răspunsurile primite i s-a comunicat că soluționare litigiului nu ține de competența lor.

10. Reclamanta consideră că vecinii dânzei îi încălcă dreptul de proprietate, deoarece nu poate să se folosească de casa de locuit și terenul aferent din cauza pericolului de surpare în urma scurgerii apelor de irigare în perioada sezonului.

11. De asemenea, nu poate folosi nici terenul aferent după bunul său plac, pentru că surplusul de apă din grădină, dăunează asupra culturilor (legume și fructe, ș.a.) care din cauza umezelii, permanente putrezesc.

12. Cu trimitere la art.9, 46 și 54 din Constituție, art.586 și art.587 alin.(1) din Codul civil, reclamanta a menționat că pârâțul Popovschi Aurel trebuie să se comporte ca vecin de bună-credință și să nu încalce dreptul de vecinătate prin acțiuni abuzive.

13. Cu referire la art.598 alin.(1) din Codul civil, reclamanta a notat că vecinul său Popovschi Aurel vădit a încălcat linia hotarului și a construit fix pe linia de demarcare a hotarului între terenuri, construind gardul din foi de ardezie, cu încălcarea prevederilor art.598 din Codul civil și a legislației în construcții.

14. Din motivele reținute a fost nevoită să se adreseze cu prezenta acțiune în judecată pentru a fi înlăturate obstacolele la folosirea proprietății sale.

15. La adresările sale repetate, Primăria satului Ciutești r-nul Nisporeni nu a luat măsuri în privința pârâțului Popovschi Aurel pentru a curma acțiunile ilegale ale acestuia, rămânând fără soluționare.

16. Întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 03 mai 2022 s-a adresat lui Popovschi Aurel cu cerere, solicitând demolarea gardului din foi de ardezie și reinstalarea gardului vechi din plasă metalică pe pilonii ce îi aparțin, pe lina hotarului între gospodării, precum și demolarea gardului unde a fost blocat accesul la haznaua cu ape reziduale instalat în grădină, până la 10 mai 2022, dar fără rezultat.

17. În contextul enunțat, Lazari Ecaterina a solicitat admiterea acțiunii, obligarea pârâtului Popovschi Aurel să nu-i creeze obstacole la folosirea dreptului de proprietate asupra casei de locuit și terenului aferent cu nr. cadastral XXXXX, amplasate în XXXXX, obligarea lui Popovschi Aurel de a demola gardul din foi de ardezie instalat pe linia de hotar între vecini și să instaleze gardul din plasa metalică veche pe linia hotarului între gospodării, cu obligarea pe viitor să nu-i creeze obstacole, de asemenea, obligarea pârâtului să demoleze gardul din plasa de metal instalat samavolnic în apropierea gospodăriei sale în XXXXX, prin care a blocat accesul de evacuare a apelor reziduale din hazna, precum și încasarea din contul lui Popovschi Aurel în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 04 octombrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Lazari Ecaterina.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. La 05 octombrie 2022, Lazari Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Maia, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 17 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, întru executarea încheierii din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 04 octombrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii sale în sensul formulat (f.d.88, 114-119).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ecaterina Lazari, reprezentată de avocatul Maria Malanciuc și menținută hotărârea din 04 octombrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central.

21. Fiind investite cu judecarea prezentei cauze, atât prima instanță, cât și instanța de apel au motivat soluțiile sale, constatând că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, reclamantei Lazari Ecaterina îi aparține cu drept de proprietate privată bunurile imobile cu *nr.cadastrale*

XXXXX, XXXXX, XXXXX, amplasate în XXXXX. Temeiul înscrierii a constituit certificatul de moștenitor nr.067 din 04 februarie 2003 (f.d 12).

22. Instanțele de judecată au stabilit că părțile în litigiu: Lazari Ecaterina și Popovschi Aurel au gospodării învecinate, amplasate în XXXXX, care aparțin cu drept de proprietate acestora, și care au o linie de hotar comună, materializată printr-un gard din foi de ardezie.

23. Instanțele de judecată au remarcat că din cererea de chemare în judecată și din cererea de apel înaintată, se atestă că pretențiile reclamantei/apelante Lazari Ecaterina indică asupra încălcării dreptului de vecinătate, solicitând demolarea gardului din foi de ardezie instalat pe linia hotarului dintre vecini și demolarea gardului din metal instalat de pârâtul/intimat Popovschi Aurel în apropierea gospodăriei reclamantei/apelante.

24. Reținând prevederile art.500 alin.(1)-(3), art.586, 588 din Codul civil, instanțele de judecată au conchis că Lazari Ecaterina nu a probat crearea obstacolelor la folosirea proprietății sale și încălcarea dreptului de vecinătate de către Popovschi Aurel.

25. La fel, instanțele ierarhic inferioare judecătorești au dedus că reclamanta nu a demonstrat nici faptul că prin instalarea gardului din foi de ardezie în locul celui din plasă de metal și instalarea gardului în drumul public, Popovschi Aurel ar fi exercitat imixtiune asupra proprietății Ecaterinei Lazari, or, ultima invocând asupra faptului că gardul din foi de ardezie atentează inadmisibil asupra terenului prin limitarea luminii solare și că ține umiditatea solului, s-a axat strict prin expunerea problemei din punctul său de vedere și nemulțumirea cu instalarea gardurilor menționate, fără a prezenta dovezi concludente și pertinente în acest sens.

26. Mai mult ca atât, din probele administrate la dosar, precum și ținând cont de poziția Primăriei com. Ciutești asupra litigiului dedus judecării, se atestă că înlocuirea gardului vechi din scândură și plasă metalică cu gardul din foi de ardezie, nu poate fi interpretată ca o încălcare a dreptului de proprietate a reclamantei, având în vedere că prin repararea gardului de pe hotarul dintre gospodării și înlocuirea gardului vechi din scândură și plasă metalică cu gard din foi de ardezie, pârâtul Popovschi Aurel nu a creat obstacole în folosirea proprietății private de către Lazari Ecaterina și nu a săvârșit încălcări asupra proprietății private a acesteia.

27. Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au reținut alegațiile reclamantei precum că gardul instalat de către pârât ar ține umiditatea solului, or, atât din răspunsul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, Direcția Centrul Sănătate Publică Ungheni nr.06-284 din 10.05.2022, cât și din

declarațiile reprezentantului Primăriei com. Ciutești rezultă că nivelul ridicat al umidității în gospodăriile reclamantei și al pârâtului, precum și a celorlalți locuitori din preajmă, se datorează apelor subterane care se află la suprafața solului și influențează la mărirea umidității în încăperile locative (f.d.40).

28. Dat fiind faptul că, Lazari Ecaterina nu a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile în susținerea acțiunii sale, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat asupra netemeinicii pretențiilor înaintate de către reclamanta/apelantă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

29. La 30 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Lazari Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, casarea deciziei din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 04 octombrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

30. În susținerea recursului, Lazari Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Maria a invocat ilegalitate și netemeinicia decizia instanței de apel, invocând că Curtea de Apel Chișinău nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, cu aprecierea arbitrară a probelor, iar concluziile instanței de apel expuse în decizia contestată sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

31. Recurenta a indicat că nu s-a ținut cont de faptul că intimatul Popovschi Aurel vădit a încălcat linia hotarului dintre gospodării, demolând gardul vechi instalat de părinții săi și a instalat un gard nou pe pilonii săi din foi de ardezie, în lipsa acordului său în scris, prin ce a încălcat prevederile art.598 din Codul civil și a legislației în construcții.

32. De asemenea, Popovschi Aurel la instalarea gardului din foi de ardezie i-a acaparat pilonii din beton, cauzându-i un prejudiciu material.

33. Consideră eronată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că nu a prezentat probe că prin instalarea gardului din foi de ardezie în locul gardului vechi și a gardului din drumul public, i s-a încălcat dreptul de proprietate, întrucât Popovschi Aurel în cadrul ședinței de judecată a recunoscut că a demolat gardul vechi fără să aibă acordul său. Mai mult,

intimatul nu neagă că foile de ardezii au fost instalate nemijlocit pe teren fără a lăsa interval pentru circulația aerului, vântului și să nu se acumuleze apa în urma irigațiilor și a ploilor.

34. Afară de aceasta, din pozele prezentate instanțelor de judecată se confirmă cele relatate de către ea și combat argumentele intimatului precum că nu încalcă dreptul de vecinătate și că gardul instalat în drum nu limitează accesul la haznaua din apropierea casei.

35. Până în anul 2014 nu a avut conflicte cu fostul vecin, nu i s-a cauzat umiditate și mucegai în casă și la sol.

36. Instanțele de judecată au reținut eronat argumentele Primăriei sat. Ciutești precum că localitatea respectivă se află într-o zonă unde apele subterane sunt la o suprafață mai mică decât în alte regiuni și din acest motiv se atestă o umiditate sporită, or, la adresările sale repetate de a ieși la fața locului, primarul satului nu a întreprins nicio măsură, tolerând acțiunile intimatului, limitându-se prin răspunsuri formale.

37. Sunt greșite concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că nu a prezentat probe incontestabile precum că prin instalarea gardului de foi de ardezie între gospodăriile învecinate Popovschi Aurel atentează inadmisibil asupra terenului ce îi aparține cu drept de proprietate privată, or, anume prin demolarea gardului și a pilonilor de beton ce îi aparțin constituie încălcare a dreptului de vecinătate. Pe lângă acestea, intimatul a instalat niște foi de ardezie vechi, cu defecte și nu numai că sunt nocive, dar și aspectul a fost încălcat, fapt ce rezultă din pozele anexate la dosar.

38. De altfel, instanța de apel nu a ținut cont de existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ca rezultat a acțiunilor ilegale ale intimatului și neglijența autorității publice locale referitor la cazul dat.

39. Recurența și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(1), (2) lit.a), c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului – 30.03.2023), potrivit cărora părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea. Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost

arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

40. La 14 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Popovschi Aurel și Primăriei satului Ciutești, r-nul Nisporeni copia recursului declarat de Lazari Ecaterina, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d.158).

41. La 07 august 2023, prin intermediul oficiului poștal, Popovschi Aurel a depus referință, invocând netemeinicia recursului declarat de Lazari Ecaterina (f.d.162).

42. Alte referințe nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

43. În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

44. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

45. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate *în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

46. Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

47. În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost declarat la *30 martie 2023*, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

48. În conformitate cu art.432 din Codului de procedură civilă (în redacția legii *până la modificările* operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

49. Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă ((în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), în vigoare din 01 septembrie 2023): „Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

50. Potrivit art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS

51. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *01 martie 2023*, în ședință publică.

52. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei Lazari Ecaterina și avocatei acesteia Malanciuc Maria la *11 mai 2023* (f.d.145), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către acestea.

53. Totodată, potrivit informației de pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: cac.instante.justice.md, decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din *01 martie 2023*, a fost publicată la data *05 mai 2023*.

54. Astfel, recursul declarat la *30 martie 2023* de către Lazari Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Maria fost depus în interiorul termenului legal prevăzut de art.434 CPC.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

56. Din analiza recursului rezultă că Lazar Ecaterina, reprezentată de Malanciuc Maria a invocat temei de admisibilitate a recursului în special pe prevederile art.432 alin.(2) lit.a), c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la situația din *30 martie 2023*, potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta face trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art.432 alin.(2) lit.a), c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată sau că a interpretat în mod eronat legea, precum și că ar fi apreciat arbitrar probele.

58. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de art.432 CPC, în vigoare la situația depunerii recursului – *30 martie 2023*, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei,

asupra căror instanța de apel s-a pronunțat corespunzător, soluția fiind bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

59. Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

60. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

61. Prin prisma art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

62. Din materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

63. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45*).

64. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991*).

65. Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Lazar Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Ecaterina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la

data depunerii recursului (30 martie 2023) și drept urmare, se consideră inadmisibil.

66. În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, și art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Lazari Ecaterina, reprezentată de avocata Malanciuc Maria.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi